
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

בעיות נבחרות בתולדות האסלאם ובתרבותו - 38857

תאריך עדכון אחרון 11-02-2018

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודי האסלאם והמזרח התיכון

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' משה שרון

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: moshe.sharon@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש בדוא"ל

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

דיון בנושאי יסוד בתולדות האסלאם מהמאה השביעית ועד סוף ימה"ב. בחינת המקורות והמחקר בנושא.

מטרות הקורס:

לפתח חשיבה עצמאית ביחס להיסטוריה המקובלת של האסלאם.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:
פיתוח יכולת מחקרית עצמאית.

דרישות נוכחות (%) :
100%

שיטת ההוראה בקורס: שיעורים פרונטאליים

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מוחמד, "חותם הנביאים". באיזה אופן?
2. לידת האסלאם ויצירת האימפריה: רקע, השוואה לנצרות, בחינת המקורות.
3. גיאוגרפיה והיסטוריה: תרומתם של הטריטוריות שבאו תחת האסלאם להתפתחותה המוקדמת.
4. "היסטוריה קדושה" (hagiology - Heiligengeschichte) והיסטוריה: תכנית ומציאות בסיפור המקובל של השלטון האסלאמי - הח'ליפות, "ארבעה ח'ליפים צדיקים", "שושלות".
5. פילוג באיסלאם: לידת השיעה ותנועות עצמאיות אחרות מחוץ ל"קונצנזוס".
6. "כיפת הסלע" - סמל? עמדה פוליטית? הצהרה דתית? בדיקה אדריכלית.
7. מלחמה ושלום באיסלאם.
8. יהודים ונוצרים תחת האיסלאם.
9. רפורמה והתחדשות בעת החדשה.

חומר חובה לקריאה:

Jean Sauvaget's Introduction to the History of the Muslim East – A Bibliographical Guide. Based on the Second Edition as Recast by Claude Cahen. University of California Press, Los Angeles 1965.

Humphreys, Stephen R. Islamic History a Framework for Enquiry. Revised edition, Tauris, London etc. 1991.

Lewis, Bernard and Holt P. M. *Historians of the Middle East*. Oxford, 1962.

Rosenthal Franz. *A History of Muslim Historiography*. 2nd revised edition. Brill, Leiden, 1968

חומר לקריאה נוספת:

Encyclopaedia of Islam. First and Second Editions.

Shorter Encyclopaedia of Islam.

The Cambridge History of Islam, Cambridge University Press.

The Cambridge History of Iran.

Arnold Thomas and Guillaume Alfred (Editors). *The Legacy of Islam*. Oxford, 1931
(and many reprints).

Grunebaum Gustav E. von *Medieval Islam. A Study in Cultural Orientation*.
University of Chicago Press, Chicago and London 1953 (many impressions).

Guillaume Alfred. *Islam*. Second revised edition. Penguin Books, London 1956
(reprinted many times).

Idem. *The Traditions of Islam. An Introduction to the Study of the Hadith Literature*.
(Following the classical Islamic attitude) Khatyats Oriental Reprints No. 13. Beirut,
1966 (First published, Oxford in the Oxford University Press, 1924).

Gibb, H.A.R. *Mohammedanism*. Oxford 1949.

Muir, William. *The Caliphate, Its Rise Decline and Fall*, London 1891, Mew
impression 1984.

Kennedy, Hugh. *The Prophet and the Age of the Caliphates. The Islamic Near East
from the Sixth to the Eleventh Century*. Longman, London and New York, 1986
(Useful Bibliographical lists at the end of the book).

Belaev, E.A. *Arabs, Islam, and the Arab Caliphate in the Early Middle Ages*.
Translated from the Russian by Adolph Gourevitch. Jerusalem 1969 (The Soviet
historical attitude).

Bosworth, C.E. *The Islamic Dynasties. A chronological and genealogical handbook*.
Edinburgh, 1967.

Hitti, Philip K. *History of the Arabs, from the Earliest Time to the Present*. London,
1958 and many subsequent printings.

Particular works

1. Some translated Sources

'Abdul Hamīd Siddīqī (translator). *Sahīh Muslim*. Being traditions of the sayings and doings of the prophet Muhammad as narrated by his companions and compiled under the title *al-Jāmi'-us-Sahīh* by Imām Muslim. Beirut, 1972-1974.

Guillaume Alfred. *The life of Muhammad. The Translation of Ibn Ishaq's Sirat Rasul Allah*. Oxford University Press, Pakistan Branch, Lahore, Karachi, Dacca, 1955. (Rep. 1968).

Hitti, Philip Khūrī (translator). *The Origins of the Islamic State*. Being a translation from the Arabic accompanied with annotations, geographic and historic notes of the *Kitāb Futūh al-Buldān* of al-Imām Abū-l 'Abbās Ahmad ibn-Jābir al-Balādhurī (first published in 1916) Khayats Oriental Reprint No. 11, Beirut, 1966.

Palmer, Andrew et alii. *The Seventh Century in the West-Syrian Chronicles* (Translated texts for Historians Volume 15). Liverpool University press, 1993.

Lewis, Bernard. *A Middle East Mosaic, Fragments of Life Letters and History*. (Sources selected, translated and presented by Bernard Lewis) New York, 2000.

Idem. *Islam from the Prophet Muhammad to the Capture of Constantinople*. New York, 1974.

Peters F. E. *Judaism, Christianity, and Islam – The Classical texts and their Interpretation*. Princeton, N.J. 1990.

Idem. *Jerusalem: The Holy City in the Eyes of Chroniclers, Plgrims and Prophets from the Days of Abraham to the beginning of Modern Times*. Princeton, N.J. 1985.

Idem. *The Distant Shrine: The Islamic Centuries in Jerusalem*. AMS Press, New York, 1993. (Review by Heribert Busse, in *Jerusalem Studies in Arabic and islam*, 18, Jerusalem, 1994, pp. 224-226.)

2. Selected studies

Della Vida Giorgio Levi. "Pre-Islamic Arabia." In N A. Faris (ed.) *The Arab Heritage*, Princeton University press, Princeton, N.J. 1944, pp. 25-57.

Cohn, Haim. *The Trial and Death of Jesus*. New York 1977.

Goldziher, I. *Muslim Studies* (translated from the German *Muhammedanische Studien* and annotated by C.R.Barber and S.M. Stern 2 vols.) Chicago 1966, London

1971

Idem. Introduction to Islamic Theology and Law (translated from the German Vorlesungen über den Islam by A. Hamori and R. Hamori) Princeton, 1981

Lazarus-Yafeh H. Intertwined Worlds: Medieval Islam and Biblical Criticism. Princeton 1992.

Idem. Some Religious Aspects of Islam. Leiden, 1981.

Lewis, Bernard. The Arabs in History, Many editions.

Idem. Islam in History, London 1973.

Idem. History – Remembered, Recovered, Invented. Princeton 1975.

Idem. The Multiple Identities of the Middle East. London, 1998

Idem. The Jews of Islam. Princeton, 1984.

Idem. Race and color in Islam. Harper Torchbooks, New York etc. 1971

Idem. Race and Slavery in the Middle East. Oxford, 1990.

Idem. Semites and Anti-Semites. An enquiry into Conflict and Prejudice. A Phoenix Giant Paperback, London, 1997.

Martin, Richard (ed.) Approaches to Islam in Religious Studies, Tucson, 1985.

Tritton, A.S. The Caliphs and their non-Muslim Subjects. London, 1930. (Rep. 1970).

Lassner Jacob. The Middle East Remembered. Forged Identities, Competing Narratives, Contested Spaces. Michigan 2000 (Particularly the first 60 pages.)

Crone Patricia and Cook Michael. Hagarism, The making of the Islamic World. Cambridge, Cambridge University press, 1977.

Crone, Patricia. Slaves on Horses : The Evolution of the Islamic Polity. Cambridge, Cambridge University press, 1980.

Idem. Meccan Trade and the Rise of Islam, Princeton, N.J. 1987.

Wellhausen, Julius. The Arab Kingdom and its Fall. Translated by Margaret Weir. London 1927 (First published in German in 1902)

Sharon, Moshe. Black Banners From the East – Incubation of a Revolt. Jerusalem,

1983.

Idem. Black Banners From the East II The Social and Military Aspects of the 'Abbasid Revolution. Jerusalem, 1990.

Idem. Judaism, Christianity and Islam, Interaction and Conflict. Johannesburg, 1987.

Idem. Judaism in the Context of Diverse Civilizations. Johannesburg, 1993. Book One pp. 1-131.

Nisan Mordechai. Identity and Civilization. Essays on Judaism Christianity and Islam. University Press of America, Lanham, Maryland, 1999.

Peters F. E. Children of Abraham. Judaism, Christianity, Islam. Princeton 1984.

Idem. "The commerce of Mecca before Islam" in Ferhad Kazemi and R.D. McChesney (eds.) A Way prepared, New York 1988, pp. 3-26.

Idem. Jerusalem and Mecca: The Typology of the Holy City in the Near East. New York 1986.

Idem. "The quest of the Historical Muhammad" IJMES,23, 1991. pp. 291-315.

Wansbrough John. Qur'anic Studies: Sources and Methods of Scriptural Interpretation. Cambridge 1977.

*Idem. The Sectarian Milieu: Contents and Composition in the Islamic salvation History
Burton, John. The Collection of the Qur'an. Cambridge 1977*

Rippin Andrew. "Literary analysis of Qur'an, Tafsir and Sira: the methodologies of John Wansbrough," in Richard Martin, (ed.) Approaches to Islam in Religious Studies, Tucson, 1985.

Watt, W. Montgomery. Bell's Introduction of the Qur'an. Edinburgh, 1970 (Reprints and paperback edition: 1977, 1990, 1991, 1994).

Idem. Muhammad at Mecca. Oxford, 1953. (And later printings).

Idem. Muhammad at Medina. Oxford, 1956. (And later printings).

Jeffery Arthur. Material for the History of the Text of the Qur'an. Leiden, 1937.

Kohlberg, E. "Some notes on the Imamite attitude towards the Qur'an" in Islamic Philosophy and Classical Tradition. Columbia S.C. 1973.

Halm, Heinz. *Shiism*. Edinburgh 1991.

Gibb H.A.R. *Studies on the Civilization of Islam*. London, 1962.

Khadduri Majid. *War and Peace in Islam*. The John Hopkins Press, Richmond, Virginia, 1955, 1960, 1962.

Peters F.E.. "Who built the Dome of the Rock?" *Greco-Arabica*, 2, 1983, pp. 119-138.

Grabar, Oleg. "The Umayyad Dome of the Rock in Jerusalem." *Ars Orientalis* (later: *Ars Islamica*) III, 1959, pp. 33-62.

Kister, M. J. 'You Shall only set out for three mosques' A Study of an early tradition. *Le Museon*, LXXXII, Louvain 1969, 173-196. (Reprinted with additional notes in *Variorum Reprints*, No. XIII: *Studies in Jahiliyyah and Early Islam*, London, 1980.

Cole, Juan R.I. *Modernity and the Millennium*. Columbia University Press. New York, 1998.

M. Sharon (ed.) *Studies in Modern religions and Religious Movements and the Bābī Bahā'ī Faiths*, Brill Leiden, 2004.

מ' שרון, "קרבות ההכרעה בכיבוש סוריה על ידי המוסלמים רקעם ומקורותיהם - מבט אחר." *קתדרה*, 104, יד יצחק בן צבי, עמודים 31-84.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 100 %

הרצאה 0 %

השתתפות 0 %

הגשת עבודה 0 %

הגשת תרגילים 0 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %

בחנים 0 %

אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: